

V Ý N O S

**Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky
a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky
zo 17. apríla 2002 č. 811/2/2002 - 100,
ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky
upravujúca zverinu**

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 3 ods. 1 a § 30 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách ustanovujú:

T R E T I A Č A S Ť OSOBITNÉ POŽIADAVKY

D R U H Á H L A V A

ZVERINA

§ 1 Úvodné ustanovenia

(1) Táto hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky (ďalej len „potravinový kódex“) upravuje požiadavky na získavanie, opracúvanie a na dovoz zveriny, na manipuláciu s ňou a na jej uvádzanie do obehu.

(2) Ak sa v tejto hlave potravinového kódexu neustanovuje inak, vzťahujú sa na získavanie, opracúvanie a na dovoz zveriny, na manipuláciu s ňou a na jej uvádzanie do obehu ustanovenia prvej a druhej časti potravinového kódexu¹⁾.

(3) Na výrobu výrobkov zo zveriny a konzerv zo zveriny alebo so zverinou sa primerane vzťahujú ustanovenia piatej hlavy tretej časti potravinového kódexu.

§ 2 Požiadavky na kvalitu

(1) Zverina musí spĺňať požiadavky na zdravotnú

1) Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 981/1996 - 100 z 20. mája 1996, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky (oznámenie č. 195/1996 Z. z.) v znení výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 16. decembra 1997 č. 557/1998 - 100 (oznámenie č. 284/1998 Z. z.).

neškodnosť a hygienickú bezchybnosť a ak ide o zverinu z voľne žijúcej zveri musí byť preukázaný jej pôvod²⁾.

(2) Mäso opíc, psovitých, mačkovitých, lasicovitých alebo hyenovitých mäsožravcov, hlodavcov, okrem zveri z čeľade zajacovitých (*Leporidae*) a nutrií z farmových chovov, mäso z voľne žijúcich vtákov, iných ako je pernatá zver, sa nesmie dodávať, nakupovať, spracúvať alebo dovážať a uvádzať do obehu na účely výživy ľudí.

(3) Za zverinu sa považuje aj mäso medvedov, okrem mäsa ľadového medveďa ako aj mäso niektorých voľne žijúcich druhov zveri alebo zveri z farmových chovov dovezených zo zahraničia, ako je mäso pštrosov a iných vtákov z čeľade bežci (*Ratitae*), klokanie mäso, mäso bizónov a mäso iných druhov raticovej zveri alebo exotických kopytníkov, ak je zdravotne neškodné a hygienicky bezchybné, spĺňa požiadavky potravinového kódexu a je riadne označené druhom zvieratá a jeho pôvodom tak, aby bolo zaručené, že nie je neznámeho pôvodu, alebo aby spotrebiteľ nebol uvedený do omylu.

(4) Zverina z voľne žijúcej zveri určená na uvádzanie do obehu, musí byť po ulovení čo najrýchlejšie vychladená.

(5) Na spracúvanie zveriny a výrobu výrobkov z nej určených na uvádzanie do obehu možno dodávať, nakupovať a používať zverinu, ktorá spĺňa tieto požiadavky:

a) telá voľne žijúcej jelenej, srnčej, daniелеj, muflonej a diviачej zveri v koži musia byť po povinnom veterinárnom vyšetrení, bez vnútorných orgánov z dutiny hrudnej, brušnej a panvovej, bez hrtanu a hltanu; dutina hrudná a brušná musí byť vytretá a dostatočne uvoľnená tak, aby sa mohla čo najrýchlejšie vyvetrať a osušiť, musí mať uvoľnenú panvovú sponu; v letnom období musí mať stehenné a plecové svalstvo uvoľnené odvetracím rezom; ak ide o mláďatá a samičiu zver jeleniu, srnčiu, danieliu, mufloniu, musí mať

2) Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 229/2001 Z. z. o spôsobe kontroly ulovenej zveri.

- hlavu; ak ide o rovnaké druhy samčej trofejovej zveri, dodáva sa bez hlavy; ak ide o samčiu diviačiu trofejovú zver môže mať rypák odpílený za premolárom 4, môže sa dodávať aj bez hlavy,
- b) dospelá zver druhov podľa písmena a) musí mať hmotnosť najmenej
1. 45 kg, ak ide o jeleniu zver,
 2. 10 kg, ak ide o srnčiu zver,
 3. 30 kg, ak ide o danieliu zver,
 4. 20 kg, ak ide o mufloniú zver,
 5. 40 kg, ak ide o diviačiu zver,
- c) ak ide o mladú zdravú zver do veku 1 roka rovnakých druhov, ako sú uvedené v písmene b), je prípustná aj nižšia hmotnosť,
- d) zajačia zver musí mať hmotnosť najmenej 3 kg; musí byť v koži celistvá, zvonku očistená, na povrchu suchá, riadne vychladnutá a musí mať vytlačený močový mechúr,
- e) pernatá zver bažantia, jarabičia, ako aj zverina z divých kačíc a polodivých kačíc a ostatných druhov lovných kačíc musí byť v perí, celistvá, zvonku čistá, na povrchu suchá, riadne vychladnutá, alebo aj vyháčkovaná, pričom musí mať hmotnosť najmenej
1. 1,0 kg, ak ide o bažantie kohúty a 0,7 kg, ak ide o bažantie sliepky,
 2. 0,2 kg, ak ide o jarabičiu zver,
 3. 0,6 kg, ak ide o divé kačice a polodivé kačice a ak ide o ostatné druhy lovných kačíc 0,4 kg.

(6) Hodnotenie kvality zveriny podľa odseku 5 sa vykonáva senzorickým posúdením a jej vážením.

(7) Zverinu z voľne žijúcej raticovej zveri možno používať na spracúvanie a uvádzanie do obehu, len ak bol preukázaný jej pôvod a spĺňa požiadavky na zdravotnú neškodnosť a hygienickú bezchybnosť a ak bola pred spracúvaním alebo uvádzaním do obehu stiahnutá z kože v prevádzkárni na spracovanie zveriny.

(8) Zverinu z voľne žijúcej zveri v koži alebo v perí nemožno nechať zmrznúť alebo ju zmraziť pred vykonaním veterinárnej prehliadky; ak zmrzla alebo bola zmrazená nemožno ju používať na výrobu mrazenej zveriny alebo mrazených výrobkov zo zveriny. Ak zverina po ulovení zmrzne alebo sa nechá zmraziť a pred jej uvádzaním do obehu sa rozmrazuje, musí to byť zreteľne označené a spotrebiteľ musí byť o tejto skutočnosti informovaný.

(9) Okrem vytretia hrudnej a brušnej dutiny zveriny bezprostredne po ulovení, nie je prípustné čistiť zverinu otieraním alebo ju oplachovať a stierať príznaky zmien a odchýliek. Pri ošetrovaní, úprave tiel a pri spracúvaní zveriny sa znečistené alebo zmenené časti mäsa odstraňujú zásadne odrezaním.

§ 3

Požiadavky pri získavaní zveriny z voľne žijúcej zveri

(1) Po ulovení vykoná poľovník alebo poľovnícky hospodár predbežnú vizuálnu prehliadku zveriny zameranú na príznaky nákaz alebo iných ochorení, alebo poranení, ktoré môžu mať za následok nepožiteľnosť zveriny. Pri podozrení na tieto príznaky a zmeny nemožno odstrániť vývrh, nesmie sa oddeliť poľovnícke právo ani trofej.

(2) Výsledky zistenia z pozorovania podľa odseku 1 musí osoba zodpovedná za predbežnú prehliadku uviesť v lístku o pôvode ulovenej zveri, ktorý musí sprevádzať telo zveri označené zhodne značkou, a to až do zberne ulovenej zveri.

(3) Voľne žijúca raticová zver a medvedia zver, ktorá je určená na uvádzanie do obehu alebo na výrobu potravín, musí byť, okrem podozrenia podľa odseku 1, do 45 minút po dohľadani vyvrhnutá; poľovnícke právo možno odovzdať poľovníkovi až po vykonaní veterinárnej prehliadky.

(4) Malej srstnatej zveri sa musí ihneď po ulovení vytlačiť močový mechúr; pernatú zver možno vyháčkovať až po veterinárnej prehliadke

(5) Užívateľ poľovného revíru alebo osoby podľa odseku 1 zodpovedajú za označenie tiel a orgánov zveri pred prepravou do zberného miesta alebo priamo do prevádzkárne na spracúvanie zveriny spôsobom ustanoveným osobitným predpisom²⁾. Údaje o kraji, obci, okrese, dátume ulovenia a číslo značky uvedené v označení musia byť zhodne uvedené aj v lístku o pôvode ulovenej zveri podľa odseku 2.

§ 4

Požiadavky na manipuláciu so zverinou z voľne žijúcej zveri

(1) Zverina z voľne žijúcej zveri určená na uvádzanie do obehu sa po ulovení musí prepravovať do zberného miesta alebo priamo do prevádzkárne na spracúvanie zveriny najmä tak, že

- a) prepravný priestor použitého dopravného prostriedku musí byť vetraný, ľahko čistiteľný a po preprave zveriny vždy vyčistený a vydezinfikovaný,
- b) ulovená zverina sa musí nakladať, prepravovať a vykladať z dopravného prostriedku tak, aby sa zamedzilo jej znečisteniu,
- c) ulovená zverina sa musí pri preprave chrániť tak, aby nedošlo k zhoršovaniu jej organoleptických

- vlastností alebo iných ukazovateľov hygienickej bezchybnosti a nemohlo dôjsť ku kontaminácii chemickými alebo inými zdraviu škodlivými látkami,
- d) telá raticovej zveri a medvedej zveri v čerstvom vychladnutom stave nemožno prepravovať vo vrstvách na sebe,
 - e) malú srstnatú zverinu alebo pernatú zverinu možno prepravovať len vo vychladnutom stave a rozvešanú.

(2) V zbernom stredisku musí byť zabezpečená chladiareň s účinným chladiacim zariadením, ktoré umožňuje uchovávanie zhromaždenej vychladnutej zveriny po ulovení pri zachovaní určenej teploty.

§ 5

Spracúvanie zveriny a manipulácia s ňou

(1) Rozrábanie, delenie a vykosťovanie zveriny na časti alebo ich diely sa vykonáva podľa spôsobu rozrábania, delenia a vykosťovania obdobných druhov hospodárskych zvierat³⁾.

(2) Do jedného obalu možno baliť len zverinu z rovnakého druhu zveri.

§ 6

Označovanie zveriny

(1) V obchodnom názve zveriny sa musí uvádzať druh zveri, z ktorej bola zverina získaná, napr. „jelenie pliecko“, „klokania sviečková“, „sobia roštenka“.

(2) Ak ide o zmrazenú zverinu musí sa označovať údajom o dĺžke uchovávaní pri určenej teplote a upozornením slovami „po rozmrazení znovu nezmrazovať“.

(3) Prepravné obaly alebo obchodné obaly sa musia označovať najmä týmito údajmi:

- a) obchodným názvom výrobku,
- b) obchodným menom prevádzkárne na spracúvanie zveriny,
- c) údajom identifikujúcim výrobnú dávku,
- d) ak ide o zmrazenú zverinu mesiacom a rokom zmrazenia a údajom o určenej teplote a o dĺžke jej skladovateľnosti pri určenej teplote a upozornením, že po rozmrazení sa zmrazená zverina nesmie znovu zmrazovať.

3) Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002 č. 811/1/2002 - 100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca mäso jatkových zvierat.

§ 7

Skladovanie zveriny

Chladená zverina a zmrazená zverina sa musí skladovať podľa požiadaviek na zabezpečenie zdravotnej neškodnosti.

§ 8

Preprava zveriny

Preprava chladenej zveriny a zmrazenej zveriny sa musí vykonávať len tak, aby

- a) pri preprave a distribúcii sa dodržali vnútorné teploty zveriny podľa zásad správnej skladovacej a distribučnej praxe,
- b) celé telá, polovičky zveriny alebo zveriny delenej na menšie časti, okrem hygienicky balenej zmrazenej zveriny, boli prepravované len vo vise, ostatné časti delenej nebalenej zveriny len zavesené alebo umiestnené vo vhodných prepravných obaloch; obaly možno opätovne používať len po predchádzajúcom vyčistení a dezinfekcii.

§ 9

Uvádžanie do obehu

(1) Pri uvádzaní zveriny do obehu sa musia dodržiavať najmä tieto požiadavky:

- a) pri manipulácii a vystavovaní zveriny sa musia dodržiavať vnútorné teploty podľa požiadaviek na zabezpečenie zdravotnej neškodnosti a hygienickej bezchybnosti živočíšnych produktov,
- b) pri predaji malej zveriny v koži alebo v perí sa musia priestory osobitne stavebne upraviť a vybaviť tak, aby sa zabezpečilo dodržanie podmienok osobitnej priestorovo oddelenej manipulácie s ňou a vhodného vystavovania v priestore predajne, v dostatočnej vzdialenosti od ostatných potravín,
- c) ak ide o zmrazenú zverinu uvádzanú do obehu po jej rozmrazení, musí to byť zreteľne označené,
- d) v zariadeniach poskytujúcich služby spoločného stravovania možno používať na prípravu pokrmov a jedál len zverinu z prevádzkárni na spracúvanie zveriny; ak nie sú vyššie uvedené zariadenia osobitne vybavené na sťahovanie koží a pitvanie zveri za dodržania hygienických podmienok, nemožno v nich tieto operácie vykonávať.

(2) Zverinu, okrem ucelených zásielok zmrazenej alebo chladenej malej zveriny v koži alebo v perí z jedného miesta pôvodu, osobitne povolených príslušným orgánom potravinového dozoru, nemožno uvádzať do obehu na trhoviskách a v trž-

niciach zo stolov, stojanov alebo motorových vozidiel. Zverinu nemožno uvádzať do obehu formou stánkového predaja, pojazdného predaja alebo iného ambulantného predaja, ani formou zásielkového predaja.

(3) Na delenie a skladovanie zveriny v maloobchodných predajniach a zariadeniach spoločného stravovania, kde sa tieto operácie vykonávajú výlučne na účely zásobovania konečného spotrebiteľa na mieste, sa vzťahujú všeobecné hygienické požiadavky alebo požiadavky na hygienu predajní potravín.

(4) Malé množstvo zveriny z voľne žijúcej zveri, na ktoré sa nevzťahujú požiadavky podľa osobitného predpisu⁴⁾ musí byť pred uvedením do obehu povinne vyšetrené podľa osobitného predpisu⁵⁾, ak ide o druh zveri vnímavý na trichinely.

(5) Za malé množstvo zveri podľa odseku 4 sa považuje najviac jeden kus veľkej voľne žijúcej zveri alebo najviac 5 kusov malej voľne žijúcej zveri⁶⁾.

§ 10 Falšovanie

Za falšovanie sa považuje, ak

- 4) § 51 ods. 2 písm. a) a b) výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo 7. marca 2001 č. 678/2001 - 100 (oznámenie č. 104/2001 Z. z.).
- 5) § 55 ods. 7 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo 7. marca 2001 č. 678/2001 - 100 (oznámenie č. 104/2001 Z. z.).
- 6) § 52 ods. 2 a 3 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo 7. marca 2001 č. 678/2001 - 100 (oznámenie č. 104/2001 Z. z.).

**Minister zdravotníctva
Slovenskej republiky**

Roman Kováč v. r.

- a) senzorické vlastnosti zveriny nie sú charakteristické pre deklarovaný druh zveriny,
- b) bola zverina získaná alebo upravovaná neprípustným spôsobom,
- c) bola zverina, okrem vychladenia alebo zmrazenia, inak ošetrovaná na predĺženie jej trvanlivosti, bez toho, aby táto skutočnosť bola deklarovaná, alebo ak bola ošetrovaná neprípustným spôsobom,
- d) sa v označení uviedol druh alebo úprava zveriny menej hodnotná, ako je deklarovaná,
- e) sa na jej spracovanie alebo výrobu použilo mäso z neuznaných druhov zvierat alebo zo zveri, ktorej pôvod nie je preukázaný,
- f) ide o mäso jatočných zvierat, ktoré sa spotrebiteľovi ponúka alebo je deklarované klamlivým alebo zavádzajúcim spôsobom, takže sa v ňom vzbudzuje dojem, že ide o zverinu,
- g) lístok o pôvode nie je totožný so značkou.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 11 Prechodné ustanovenie

Výrobky s obchodným názvom zveriny a obchodným názvom mäsových výrobkov, ktoré nespĺňajú požiadavky na ich označovanie obchodným názvom, možno uvádzať do obehu s pôvodným označením do 31. decembra 2003.

§ 12 Účinnosť

Tento výnos nadobúda účinnosť 1. júla 2002.

**Minister pôdohospodárstva
Slovenskej republiky**

Pavel Koncoš v. r.